

Досвід зарубіжних країн у землевпорядних відносинах

Пахольчук Катерина Сергіївна, ст..гр. 31-3

Науковий керівник: к.п.н., викладач

землевпорядних дисциплін

Кийко Н.М.

Рівненський державний аграрний коледж

Сполучені Штати Америки. Створення законодавчої бази для розвитку сільського господарства посідає важливе місце в економічній політиці США, і саме тому тут раніше, ніж в інших країнах світу, проявився суттєвий вплив держави на аграрну сферу діяльності.

У 1980 році сільськогосподарське законодавство вийшло на перше місце, оскільки йому приділялося найбільше уваги з боку держави. Нові обставини, що склалися як у самій країні, так і на світовій арені, привели до того, що необхідно було переглянути деякі попередні принципи підходу до вирішення проблем сільського господарства і забезпечення продовольчої безпеки. Ці проблеми стали одними з найважливіших для Конгресу, що й знайшло своє відображення в законах, прийнятих у той період.

До 80-х років все сільськогосподарське законодавство орієнтувалося на підтримку сімейного фермерства. Закон 1985 року «Про продовольчу безпеку США» започаткував юридичні засади нового етапу розвитку сільського господарства. Він підтвердив підхід до сільського господарства як до особливої галузі економіки, яка має стратегічне значення для США, а також узятий країною курс на збереження широкого субсидіювання сільського господарства за рахунок бюджету.

Цей нормативний акт легалізував нові погляди в підході до розвитку сільського господарства. На відміну від попередньої політичної лінії, закріпленої в законодавстві, в ньому визначилися такі два напрямки: 1) стабілізація комерційного сільського господарства країни, що означає орієнтацію держави на розвиток великих господарств, і 2) забезпечення

належного рівня в сільських районах, що, з огляду на збереження соціальної стабільності в сільській місцевості, а також введення нового механізму державного субсидювання сільського господарства, передбачає підтримку середнього фермера.

Закон 1990 року «Про охорону сільськогосподарського забезпечення продовольчими товарами» поєднав зусилля фермерів і суспільства для вирішення важливих завдань у сільському господарстві. Подальшого розвитку набули програми регулювання обсягів виробництва сільськогосподарських культур. Витрати на сільське господарство почали розглядатися як довгострокові інвестиції для стабільного розвитку сільського господарства США.

Закон 1996 року «Про удосконалення та реформування сільського господарства» надав фермерам більшої свободи в плануванні обсягів сільськогосподарського виробництва.

Вищезазначений Закон включає нову програму підтримки аграрного ринку та субсидювання виробництва головних сільськогосподарських продуктів. Ця програма має назву «продовольчі товари для світу». Вона спрямована на надання підтримки уряду і неурядовим організаціям країн, що розвиваються (країни СНД, Східної та Центральної Європи), при переробці та продажу дешевих товарів з США, підтримку вільного підприємництва і буде діяти до 2002 року.

Німеччина. Економічний устрій, який склався на сьогодні в Німеччині, звичайно називають соціальним ринковим господарством. Основними його засадами є: приватна власність на засоби виробництва при посиленій юридичній відповідальності власників за використання капіталу; вільна конкуренція та відкритість ринку з державним впливом; забезпечення стабільної валюти та стабільності господарської політики; підтримка інтеграційних процесів в економіці як у країні, так і в межах ЄС; система соціального захисту населення від негативного впливу ринку.

Про питання приватизації йдеться в Законі «Про структурну адаптацію сільського господарства до соціальної та економічної ринкової економіки в НДР». В ньому зазначено, що приватна власність на землю та виробництво будуть відновлені. В цьому ж законі наголошується на основному завданні — перетворенні сільськогосподарських підприємств Східного регіону Німеччини на такі господарські форми, які відповідають її законам.

Основні положення цього Закону такі: повна гарантія власності; рівні можливості для всіх форм власності в процесі конкуренції; створення засад для виробництва конкурентоздатних сільськогосподарських підприємств; пільгові кредити для підтримки товаровиробників; визначення заходів стимулювання експорту східно-німецької продукції; видача субсидій на закупівлю сільськогосподарської продукції.

Велика Британія. В останні роки у Великій Британії спостерігається тенденція поєднання аграрного сектора з промисловим капіталом; створюються великі формування агропромислового комплексу; практикуються концентрації виробництва окремих продовольчих товарів.

Забезпечення та гарантії володіння землею, контроль за рентою і компенсаційні умови регулюються Актом про сільськогосподарське землеволодіння, прийнятим у 1990 році.

У розвитку аграрних відносин у Великій Британії беруть участь фермери, землевласники, наймані працівники.

Найчастіше британська ферма являє собою сімейний бізнес. Фермери об'єднуються в кооперативи. В цій країні кооперація здійснюється в таких основних формах:

1) кредитні кооперативно-державні системи, представлені традиційними кооперативами по збуту та переробці сільськогосподарської продукції і постачання господарствам засобів виробництва;

2) великі кооперативні об'єднання універсального характеру;

3) кооперативні об'єднання на основі верти кальної та горизонтальної інтеграції, які мають національне регіональне значення;

4) виробничі кооперативи на основі партнерства (товариства).

Усе це свідчить про те, що аграрне законодавство зарубіжних країн має ряд новел порівняно з аграрним законодавством України. Аграрним законодавством і правом зарубіжних країн визначається законною вимога цільового використання сільськогосподарських земель, обов'язковість їх обробітку (обов'язок належним чином використовувати свою власність) під загрозою експропріації. Великого поширення набули інститути неподільності сільськогосподарських земель, недопущення їх надмірної експлуатації, принципи придбання права власності на землю за давністю їх володіння або користування. Гарантії та захист прав приватної власності на землю здійснюється в зарубіжному законодавстві через установлення складних процедур її відчуження. Важливого значення надає законодавство та право цих країн участі держави в здійсненні аграрних реформ.

Список використаної літератури

1. Аграрное, земельное и экологическое право Украины. Общие части учебных курсов. Учебное пособие. Под редакцией докт. юрид. наук, профессора Погребного А.А. и канд. юрид. наук, доцента Каракаша И.И.— Х.: ООО «Одиссей», 2000.— 350 с.
2. Запорожець А. М. Аграрне право зарубіжних країн. — Харків: Фірма «Кон-ум», 2005. — 230 с.
3. Янчук В.З. Аграрне право України. К.: Юрінком Інтер. 2000 – 681 с.